

Yhteisöllinen työ perhekeskuksissa ja niiden kohtaamispaikoissa

Yhteisöllinen työ perhekeskuksissa ja niiden kohtaamispaikoissa -koulutus

3.4.2019 Kuopio, Pohjois-Savon liitto

Koulutuksen tavoitteena tukea yhteisöllistä työtä perhekeskuksissa. Teemoina ovat mm. yhteisöllisyyden merkitys perheiden hyvinvoinnin edistäjänä, kohtaamispaikkatoiminnan kriteerit, koordinointi, toiminnan sisällöt ja kohtaava työ sekä perheiden oma toimijuus, sukupolvia yhdistävä toiminta ja vapaaehtoistoiminta kohtaamispaikoissa.

Ohjelma:

klo 10.00-10.10 Tervetuloa koulutukseen

klo 10.10-10.30 Yhteisöllinen työ edistävän ja ehkäisevän työn kontekstissa
hankepäällikkö Ulla Lindqvist, Lastensuojelun Keskusliitto

klo 10.30- 11.00 Kohtaamispaikkatoiminnan koordinointi
Perheentalo-yhteistyön johtaja, Sinikka Roth
Kohtaamispaikan esteettömyys ja saavutettavuus
projektikoordinaattori Maarit Mykkänen, Lastu-hanke/Savas

klo 11.00-11.30 Kohtaamispaikkatoiminnan kriteerit ja arviointityökalu
hankepäällikkö Ulla Lindqvist, Lastensuojelun Keskusliitto

klo 11.30-12.15 Arvostava kohtaaminen vertaistuen lähtökohtana
Perhekeskustoiminnan koordinaattori Liisa Ylikojola, MLL

klo 12.15 -13.00 Lounas (omakustanteinen)

klo 13.00- 15.00 Toiminnan sisältöjä:

Hyvä arki lapselle- vertaistuen mahdollisuudet vanhemmuuden tukemisessa
projektisuunnittelija Jenni Tolvanen, Osaava vanhemmuus -hanke/ Suomen Mielenterveysseura

Vanhempainryhmämateriaalia Hyvä kysymys -alustalla
Ulla Lindqvist, LSKL

Vapaaehtoistoiminnan ohjaaminen
Liisa Ylikojola, MLL

Sukupolvia yhdistävä toiminta
Liisa Ylikojola, MLL

klo 15.00- 15.30 Yhteenveto ja päivän päätös

Perheet Keskiöön!

On STEAn rahoittama järjestöjen
perhekeskustoiminnan kehittämis- ja
koordinaatiohanke 2018–2020.

79 järjestön ja yhdistyksen yhteisen hankkeen päätavoitteena on kiinnittää järjestöjen tarjoama toiminta, tuki ja palvelut osaksi perhekeskustoimintaa koko valtakunnan alueella.

Lastensuojelun Keskusliitto koordinoi hanketta.

STEA
rahoittaa

Lastensuojelun
Keskusliitto
koordinoi

Perheet
keskiöön!
-hanke

Verkostoi
Kouluttaa
Arvioi

Järjestöt osaksi
perhekeskus-
toimintaa koko
Suomessa

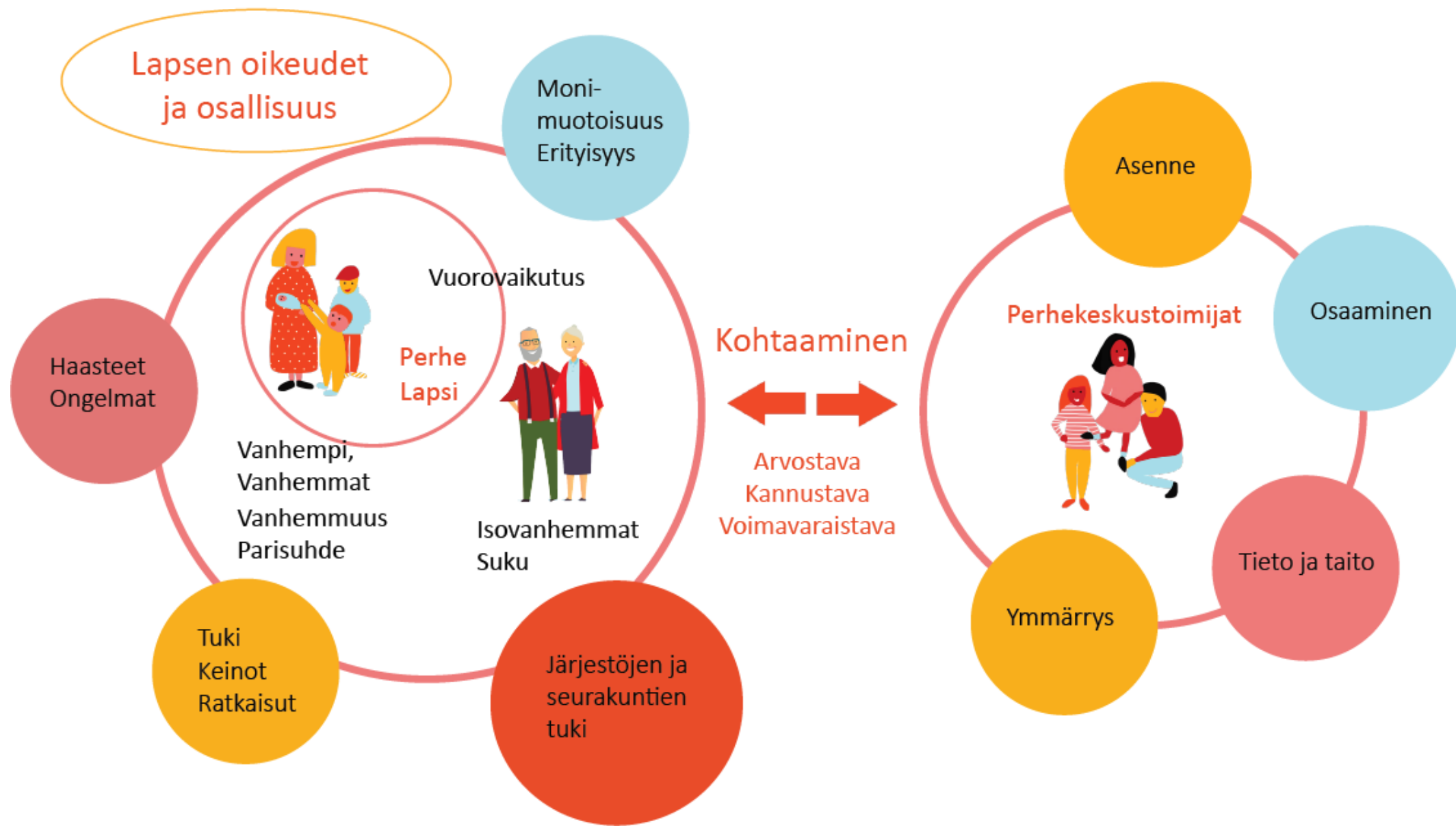
Perheet saavat tukea

perheet keskiöön!

Perheet keskiöön -koulutusten tavoitteena on tukea perhekeskustoimijoita lasten, nuorten ja perheiden kohtaamisessa

KOHTAAMISIA PERHEKESKUKSISSA –koulutuskokonaisuudet

Maksutonta koulutusta lapsiperheiden parissa työskenteleville perhekeskustoimijoille mm. opetuksen ja varhaiskasvatuksen, terveys- ja sosiaalitoimen henkilöstölle sekä järjestöjen ja seurakuntien toimijoille.

Kouluttajina järjestöjen ammattilaiset ja kokemusasiantuntijat

Mahdollisuus paikallisille toimijoille kokoontua yhteen ja kehittää oman alueensa perhekeskustoimintaa

Tänä vuonna pilotoidaan kuudessa maakunnassa:

Lapissa, Pohjois-Karjalassa, Pohjois-Savossa, Päijät-Hämeessä, Uudellamaalla sekä Varsinais-Suomessa.

- Kaksi-neljä koulutusta /alue, paikallisten toiveiden mukaan.
- LSKL koordinoi yhdessä maakunnissa toimivien agenttien kanssa.

Koulutuskokonaisuudet:

- Yhteisöllinen työ perhekeskuksissa ja niiden kohtaamispaikoissa
- Erityistä tukea tarvitsevien lasten ja heidän perheidensä kohtaaminen ja tukeminen
- Haastavat elämäntilanteet ja kriisit lapsiperheiden arjessa
- Lapsiperheiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen perhekeskuksissa
- Parisuhteen tukeminen ja eroauttaminen

Lisäksi ruotsinkielinen kokonaisuus

Koulutusten materiaalit

- <https://www.lskl.fi/keskusliitto/hankkeet/perheet-keskioon/perheet-keskioon-hankkeen-koulutusmateriaalit/>

Yhteisöllinen työ edistävän ja ehkäisevän työn kontekstissa

Ulla Lindqvist

Hankepäälikkö/VTL, KM

Perhe- keskuksen palvelu- verkosto

* Vaativa erityistaso: osaamis- ja tukikeskukset.

** Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto voivat olla osa perhekeskusta tai sen verkostoyhteistyötä.

Perhekeskus

Perhekeskus on palvelujen kokonaisuus, joka sisältää lapsille ja perheille suunnatut hyvinvointia ja terveyttä edistävät, kasvua ja kehitystä edistävät sekä varhaisen tuen ja hoidon palvelut.

Perhekeskus yhteensovittaa nykyisten kuntien ja kuntayhtymien sekä järjestöjen ja seurakuntien palveluita ja toimintaa. (Se luo myös rakenteita ja sisältöä lapsi- ja perhepalveluista tulevaan maakunta- ja sote-uudistukseen).
(THL)

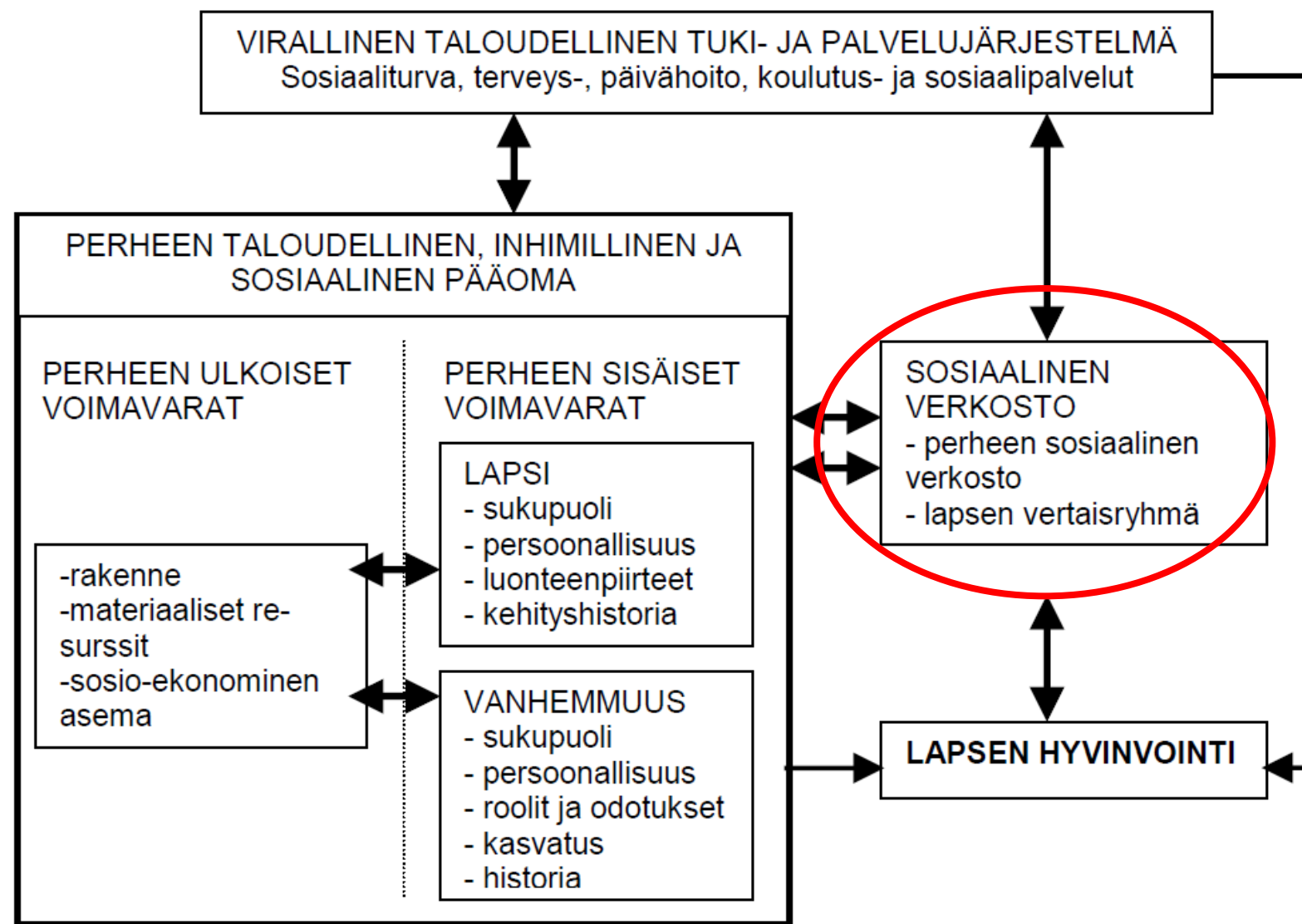
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

- Hyvinvointi on ihmisen fyysistä, psyykkistä, sosiaalista, emotionaalista ja hengellistä hyvää oloa. Hyvinvointi syntyy ihmisen itsensä, hänen läheistensä, lähiympäristönsä ja palvelujärjestelmän toiminnan sekä yhteiskuntapolitiikan tuloksena.
- Terveyden edistäminen on terveyden ja toimintakyvyn lisäämistä, sairauksien ja terveysongelmien vähentämistä sekä terveyserojen kaventamista. Kuntapolitiikassa terveyden edistäminen on kaikkien hallinnonalojen yhteinen tehtävä. Terveydenhuollon tehtävien lisäksi se on vaikuttamista eri tavoin terveyden taustatekijöihin. Peruselementtejä ovat yhteistyö ja sitoutuminen terveyttä edistävään toimintaan. Käytännössä lähestymistapoja on monia.

Yhteisöllisyys nähdään välineenä sosiaalisten ongelmien ratkaisemiseen, hyvinvoinnin ja terveyden tuottamiseen, uusien ihmissuhteiden ja sosiaalisten verkostojen rakentamiseen sekä sosiaalisen pääoman kartuttamiseen. Globalisoituvassa maailmassa uskotaan edelleen paikallisuuteen voimavarojen kehittämisessä.
(Koskinen 2003)

Kuvio 1. Lapsen hyvinvointia turvaavat ja uhkaavat tekijät. (Forssen, Laine & Tähtinen 2002, 87.)

Perheen sosiaalinen verkosto luo tukea ja resursseja perheen arkeen ja vanhemmuuteen. Verkoston tukeen kuuluu tällöin sekä perheenjäsenten välistä epävirallista tukea että yhteisön ja palvelujärjestelmän tukea.
(Dunst 2000)

Yhteisöllisyyden perusedellytys on, että ihmiset ovat läsnä ja heillä on aikaa toisilleen. Ajan lisäksi tarvitaan fyysinen tila, paikka, johon ihmiset voivat helposti tulla yhteen. Tarvitaan myös pysyvyyttä ja rutiineja, joiden kautta syntyy ihmisten keskinäistä luottamusta.

(Eräsaari)

Tärkeä käsite yhteisöllisyyskeskustelussa on osallisuus ja sen eri lähestymistavat: voimavaraistaminen tai valtaistuminen (empowerment), osallistaminen (participation) ja osallistuminen/osallisuus (social engagement). Osallisuus perustuu kansalaisten vapaaehtoisuuteen, omaehtoisuuteen sekä kuulumisen ja mukanaolon tunteeseen. Osallistuminen taas on toimintaa, jossa ihmiset osallistuvat yhdessä muiden kanssa sosiaaliseen tai poliittiseen tapahtumaan.
(Nylund 2005)

When people feel like they matter, they become more involved. Conversely, when people are more involved, they are more likely to feel like they matter. Communities are stronger when members feel like they matter.

(Bill Madsen)

Kohtaamispaikkatoiminnan kriteerit ja arviointityökalu

Kohtaamispaikan kriteerit:

Kytkeytyminen perhekeskustoimintaan

Toiminnan suunnitelmallisuus

Toiminnan koordinointi

Saavutettavuus ja esteettömyys

Yhteisöllisyyden vahvistaminen

Kohtaaminen ja tuki

Tiedottaminen ja ohjaus

Osaaminen ja ammatillisuus

Arviointityökalun laatiminen perhekeskustoiminnan kohtaamispaikkatyötä varten

Vertaisarviointimalli rakentuu nuorisotyötoimialalla laajasti ja jo vuodesta 2009 käytettyyn arviointimalliin, joka alun perin on kehitetty englantilaiseen nuorisotyöhön.

http://www.nuorisokanuuna.fi/sites/default/files/filedepot/youth_work_quality_assessment_verkkoversio.pdf

Mallia on työstetty Lasse Siuralan johdolla yhteistyössä LSKL:n, THL:n ja kohtaamispaikkatyöntekijöiden ja heidän taustaorganisaatioidensa kanssa.

Arvioinnin yleisinä tavoitteina on mm:

- oppiminen ja kehittäminen (vertaisoppiminen, kehittämiskohteiden tunnistaminen ja parannusideoiden saaminen, työntekijöiden keskinäinen työn reflektointi)
- havainnointiin perustuvan kvalitatiivisen ja kvantitatiivisen arviointiaineiston tuottaminen työyhteisön käyttöön (tunnistetaan suhteelliset vahvuudet ja kehittämistarpeet)

Työkalua on rakennettu ja testattu keväällä 2019 ja se on valmis pilotoitiin. Pilotointia varten järjestetään koulutukset Joensuussa 6.5, Iisalmessa 7.5 ja Turussa 28.5.

Arviointien tulokset kerätään yhteiseen tietokantaan.

Arvioinnin eteneminen

1. Valmistautuminen
2. Arviointiaineiston kerääminen
3. Arvioinnin kokoaminen
4. Palautteen antaminen

Esimerkki arviointiskaaloista

7.Kohtaaminen	Toimijat käyttävät paljon aikaa keskenään tai tehtävissä, joihin ei liity vuorovaikutusta kävijöiden kanssa.	Jokainen kävijä toivotetaan arvostavasti tervetulleeksi. Toimijat viettävät aikaansa pääsääntöisesti yhden perheen kanssa.	Toimitaan vuorovaikutuksessa kaikkien perheiden kanssa.	Toimijoilla on herkkyyttä perheiden huoliin ja hyviin asioihin ja niiden mukaan toiminnan organisoimiseen.
8. Toimijoiden välinen vuorovaikutus	Toimijayhteisö keskustelee kävijöiden kanssa, mutta ei juurikaan keskenään.	Toimijat kommunikoivat aktiivisesti keskenään.	Toimijat kannustavat ja tukevat toisiaan lämminkinhenkisesti.	Toimijoiden keskinäinen vuorovaikutus heijastuu kohtaamispaikan välittömänä ilmapiirinä.
9.Perheiden välinen vuorovaikutus	Lapsi, nuori, perheet eivät juurikaan seurustele muiden kanssa, vaan viihtyvät enimmäkseen itsekseen.	Lapset ja nuoret leikkivät keskenään, vanhemmat keskusteleivat satunnaisesti muiden kanssa.	Toimintaan osallistuvat perheet ovat aktiivisesti tekemisissä toistensa kanssa, keskustelevat ja vaihtavat kokemuksia.	Perheet auttavat toinen toisiaan. Heidän välinen vuorovaikutus on luontevaa ja toisia arvostavaa. Uudet kävijät otetaan mukaan.
10.Toimintavalikko	Tarjottavana on kaikille avoin toiminta ja vapaa yhdessäolo.	Tarjolla on tapahtumia ja teemailtoja.	Tarjolla on säännöllistä ja ohjattua, myös toimintaa lapsille, nuorille ja perheille.	Tarjotaan yksilö- ja ryhmäkeskusteluja, keskustelutilaisuuksia, vertaistukea, ohjausta ja apua lisäävun saamiseksi.

Perhekeskuksen kohtaamispaikan vertaisarviointi -koulutus

7.5.2019 klo 9.30-12.30

Sokos Hotelli Koljonvirta, Virta-kabinetti

Savonkatu 18, Iisalmi

Koulutuksen tavoitteena on antaa valmiudet kohtaamispaikan vertaisarvioinnin suorittamiseen. Arvioinnin ensisijaisin tavoite on kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen. Koulutus koostuu 3 tunnin läsnäolokoulutuksesta, kohtaamispaikan arvioinnin suorittamisesta ja arvioinnin palautteesta Skypen välityksellä. Läsnäolopäivänä käydään läpi arvioinnin tausta ja arviointityökalu.

Koulutus on tarkoitettu erityisesti kohtaamispaikoissa työskenteleville ja kohtaamispaikkojen vapaaehtoisille. Myös muut lapsiperhetoimijat ovat tervetulleita.

Pääkouluttajana toimii arviointityökalun kehittäjä, Aalto-yliopiston dosentti, VTT Lasse Siurala. Arviointityökalun käytännön käyttöönotosta ja sen ohjeistuksesta vastaa Perheet keskiöön -hankkeen hankepäällikkö Ulla Lindqvist.

- 9.30** **Tervetuloa ja koulutuksen ohjelma**
- 9.45** **Arvioinnista ja vertaisarvioinnista**
- 10.15** **Perhekeskuksen kohtaamispaikan arviointityökaluun perehtyminen**
 - arviointiprosessista
 - kriteerit ja arviointiasteikko
- 12.00** **Työkalun pilotointi käytännössä ja tuki arvioitsijoille**

Ilmoittaudu koulutukseen tästä linkistä https://www.lyyti.in/kopa_arviointi_iiisalmi

Kiitos!

Lasten, nuorten, vanhempien ja perheiden ääni kuuluviin Perhekeskuksissa

Alle kouluikäisten lasten ääni	Kouluikäisten lasten ja nuorten ääni
• Huomaa minut –menetelmä • Havainnointi	• Toiminnalliset menetelmät
Vanhempien ääni	Perheiden ääni
• Perheet keskiöön -kysely	• Perheraati-menetelmä
• Ääntä kuullaan vähintään kerran vuodessa • Kuulijoina voi olla perhekeskuksen maakunnan, kunnan, järjestöjen ja seurakuntien toimijoita • Äänestä tehdään yhteenveto, joka palautetaan perhekeskuksen toimijoille (esim. johtoryhmään) toiminnan kehittämistä varten sekä äänensä antaneille lapsille, nuorille, vanhemmille ja perheille • Osallisuus -asenteet, -rakenteet, -tieto, monimuotoisuus	

